

Euroopa Liidu küsimuste riigisisene koordineerimine

Eesti ELi asjade koordinatsioonisüsteemi eesmärk on tagada riigi terviklik, tõhus ja tõrgeteta osalemine Euroopa Liidu otsustusprotsessis. Nagu esimestes peatükkides kirjeldatud ELi otsustusprotsessist nähtub, on ühe ja sama küsimuse arutelu nõukogus tihti nii vertikaalselt (poliitiline/ekspertide tasand) kui ka horisontaalselt (eri valdkondade töörühmad/nõukogud) killustatud. Ka riigi sees võivad küsimuse menetlemise eest eri etappides vastutada eri ametkonnad. Lisaks valdkonna eest vastutavale ministeeriumile võib küsimust arutada ka mõne muu ministeeriumi hallata olev töörühm.

Kindlasti läbib küsimus varem või hiljem alaliste esindajate komiteed (Coreper), mistõttu menetlemisega on seotud ka AEEL ja Riigikantselei. Kui tegemist on Eestile olulise küsimusega, millel on seadusandlik või oluline majanduslik, sotsiaalne, riigieelarveline või muu mõju, siis tuleb eelnõu/teema kohta koostada Eesti seisukohad (vt [Euroopa Liidu asjade menetlemise juhised](#)).

Koordinatsioonisüsteemi peamine ülesanne on tagada, et eri ametkonnad, kes on ELi otsustusprotsessi eri etappides seotud kas seisukoha kujundamise või selle esindamisega, oleksid aruteludest teadlikud, saaksid panustada seisukoha kujundamisse ning esitaksid nõukogus ühtset arusaama sellest, millises suunas soovib Eesti küsimuse arutelu mõjutada. Riigi sees peaks hea koostöö koordineerimisprotsessi eri lülide vahel suutma ka küsimusi prioriseerida. See hõlmab nii laiemate ja pikemaajaliste prioriteetide seadmist kui ka n-ö igapäevaste küsimuste sõelumist, et vältida valitsuse ülekoormamist spetsiifiliste vaidlusküsimuste lahendamisega.

ELi asjade menetlus

Ava kõik

Komisjon esitab algatuse**Seisukoha kujundamine****Seisukoha kaitsmine eri tasanditel****ELi õigusakti vastu- ja ülevõtmine/rakendamine**

KOMISJON ESITAB ALGATUSE

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
1	ELS	Riigikantselei ELi sekretariaat koondab iga nädal ELi asjades uued algatused (sh avalikud konsultatsioonid ja ELi rahvusvahelised lepingud) KOKile esitatavasse tabelisse (algatustele on lisatud EISi link). ELS konsulteerib ministeeriumiga algatuse seisukohtade KOK ja/või VV istungile esitamise üle.	0

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
2	KOK	KOK määrab kindlaks algatuse eest vastutaja (+ kaasvastutajad) ja seisukohtade KOK ja/või VV istungile esitamise vajaduse ning tähtaja.	1
3	ELS	Saadab pea- ja kaasvastutajale resolutsiooni algatuse seisukohtade KOK ja/või VV istungile esitamiseks.	1

SEISUKOHA KUJUNDAMINE

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
4	ministeerium	Algatuse analüüs. Arvamuse küsimine huvirühmadelt ja koostöö kaasvastutajatega, vajaduse korral kohtumiste korraldamine. Materjalide ettevalmistamine KOK ja/või VV istungile esitamiseks, nende eelnev kooskõlastamine kaasvastutajatega.	0-5
5	KOK	Seisukohtade kooskõlastamine, sh läbiarutamine, arvamused, täiendused. KOK teeb lõpliku otsuse, kas seisukohad tuleb esitada VV istungile.	5
6	valitsus	Valitsuse seisukohtade heakskiitmine, sh arutamine, täiendamine.	6
7	ELS	Riigikantselei edastab seisukohad koos seotud dokumentidega Riigikogu juhatusele, Eestist valitud EP ning nimetatud Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee liikmetele.	6
8	ministeerium	Ministeerium edastab seisukohad teadmiseks kaasatud huvirühmadele.	

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
9	Riigikogu	Riigikogu juhatus määrab algatuse menetlusaja ja vastutavad komisjonid. ELAK (ÜVJP küsimustes väliskomisjon) arutab ja täiendab VV seisukohta ja kiidab selle heaks, tuginedes valdkondlike komisjonide arvamustele. Riigikogu otsustuses osaleb VV esindaja (peavastutaja ministeerium) nii ettekandjana kui ka sõnaõigusega lõplike seisukohtade kujundamise juures. Seisukohti tutvustab ja läbirääkimistes osaleb ministeeriumi otsustusõigust omav ametnik, nt asekantsler. Tavapäraselt tutvustab algatust ja VV seisukohti ka seletuskirja koostanud ametnik. Ühtlasi teeb Riigikogu subsidiaarsuskontrolli. Juhul kui Riigikogu ELAKi seisukoht erineb oluliselt VV seisukohast, esitab ministeerium seisukohad uuesti VV-le.	6-8

SEISUKOHA KAITSMINE ERI TASANDITEL

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
10	ministeerium	Konsultatsioonidokumentide puhul edastab ministeerium Eesti seisukohad Euroopa Komisjonile. Seisukoha esindamine töörühmas. Jätkuv koostöö asjassepuutuvate ministeeriumidega (töörühma juhised, aruanded). Juhul kui seisukohta on lähtuvalt töörühma aruteludest vaja muuta, tuleb minna uuesti etappi 5 või muuta seisukohti nn nõukogu seisukohtade raames (vt etapid 13–16).	

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
11	ministeerium ja AEEL, ELS	AEEL edastab Coreperi tellimuse ministeeriumidele ja ELSile. Ministeerium valmistab ette juhised Coreperi kohtumisteks. Kooskõlastamine asjassepuutuvate ministeeriumidega, lõpliku kooskõlastuse juhise seisukohtadele annab ELS, juhised edastatakse seejärel AEELile. AEEL koondab seisukohad ja esindab neid Coreperis.	
12	ministeerium	Nõukogu päevakorra alusel valmistatakse ette Eesti seisukohad sisulistes päevakorrapunktides (nõukogu päevakord avalikustatakse 3 nädalat enne nõukogu istungit). Kooskõlastatakse asjassepuutuvate ministeeriumidega.	
13	KOK	Seisukohtade kooskõlastamine, sh läbiarutamine, arvamused ja täiendused. Teeb lõpliku otsuse, kas seisukohad tuleb esitada VV istungile. Juhul kui seisukohti ei esitata VV istungile, siis järgneb etapp 14.	
14	valitsus	Seisukoha arutamine, täiendamine, heakskiitmine. Riigikantselei edastab seisukohad koos seotud dokumentidega Riigikogu ELi asjade või väliskomisjonile.	
15	Riigikogu	VV seisukohtade arutamine, täiendamine ja heakskiitmine ELAKis (ÜVJP küsimustes väliskomisjonis). Riigikogu otsustuses osaleb minister.	
16	ministeerium ja AEEL	Nõukogu juhiste ettevalmistamine ministrile (kooskõlastamine asjassepuutuvate ministeeriumidega). Seisukoha esindamine nõukogus. Ülevaate koostamine nõukogu sisulistest aruteludest.	
17	KOK	Ministeerium esitab KOKile ülevaate nõukogu aruteludest ja tutvustab seda.	

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
18	Valitsus	Vajaduse korral annab minister VV-le ülevaate nõukogu aruteludest (p 8 EL asjade menetlemise juhised).	
19	Riigikogu	ELS edastab ülevaated nõukogu ja ülemkogu aruteludest ELAKile (ÜVJP küsimustes väliskomisjonile). Vajaduse korral annab minister ELAKile või väliskomisjonile ülevaate nõukogu aruteludest.	

ELI ÕIGUSAKTI VASTU- JA ÜLEVÕTMINE/RAKENDAMINE

Etapp	Vastutaja	Tegevus	Nädal
20	ELS	Esitab kord kvartalis KOKile, kantsleritele ja Riigikogu EL asjade komisjonile direktiivide ülevõtmise ülevaateid ja täpsustab ülevõtmise seisu. Direktiivide ülevõtmiseks teeb ettepanekuid valitsuse tööplaani.	
21	KOK	Arutab direktiivide ülevõtmise ülevaateid ja täpsustab ülevõtmise seisu.	
22	ministeerium	Tagab ELi õigusaktide õigeaegse ülevõtmise ja rakendamise, planeerides selleks vajalikud tegevused.	
23	Riigikogu	ELi õigusaktide õigeaegse riigisisessesse õigusesse ülevõtmise tagamiseks tuleb arvestada Riigikogu menetluseks kuluva ajaga.	